

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► B

**NEUVOSTON DIREKTIIVI 96/61/EY,
annettu 24 päivänä syyskuuta 1996,
ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi**

(EYVL L 257, 10.10.1996, s. 26)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/35/EY, annettu 26 päivänä toukokuuta 2003	L 156	17	25.6.2003
► <u>M2</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003	L 275	32	25.10.2003
► <u>M3</u>	Euroopan Parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1882/2003, annettu 29 päivänä syyskuuta 2003	L 284	1	31.10.2003

▼B

NEUVOSTON DIREKTIIVI 96/61/EY,

annettu 24 päivänä syyskuuta 1996,

ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 130 s artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,noudattaa perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

1. yhteisön ympäristöpolitiikan tavoitteilla ja periaatteilla, sellaisina kuin ne on määritelty perustamissopimuksen 130 r artiklassa, pyritään erityisesti ehkäisemään, vähentämään ja mahdollisuuksien mukaan estämään pilaantumista ensisijaisesti sen lähteellä sekä varmistamaan luonnonvarojen harkittu hoito noudattaen periaatetta, jonka mukaan saastuttajan olisi maksettava, ja periaatetta, jonka mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin olisi ryhdyttävä,
2. viidennessä ympäristöalan toimintaohjelmassa, jonka yleinen lähestymistapa hyväksyttiin 1 päivänä helmikuuta 1993 annetussa neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselmassa ⁽⁴⁾, asetetaan etusijalle ympäristön pilaantumisen vähentämisen yhtenäistäminen tärkeänä osana kehitystä kohti entistä kestävämpää tasapainoa ihmisen toiminnan ja sosiaalis-taloudellisen kehityksen sekä luonnonvarojen ja luonnon uusiutumiskyvyn välillä,
3. ympäristön pilaantumisen vähentäminen yhtenäistetyin toimenpitein edellyttää sellaista toimintaa yhteisön tasolla, jolla muutetaan ja täydennetään teollisuuslaitosten aiheuttaman saastumisen ehkäisyä ja vähentämistä koskevaa olemassa olevaa yhteisön lainsäädäntöä,
4. teollisuuslaitosten aiheuttaman ilmansaastumisen ehkäisemisestä 28 päivänä kesäkuuta 1984 annetussa neuvoston direktiivissä 84/360/ETY ⁽⁵⁾ luotiin yleiset puitteet, jotka edellyttävät ennakkolupaa ilmansaastumista mahdollisesti aiheuttavien teollisuuslaitosten toimintaa ja niihin tehtäviä oleellisia muutoksia varten,
5. tiettyjen yhteisön vesiympäristöön päästettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamasta pilaantumisesta 4 päivänä toukokuuta 1976 annetussa direktiivissä 76/464/ETY ⁽⁶⁾ edellytetään lupaa tällaisten aineiden päästöjä varten,
6. vaikka yhteisöllä on lainsäädäntöä, joka koskee ilmansaastumisen torjumista ja vesistöihin päästettyjen vaarallisten aineiden päästöjen ehkäisemistä tai vähentämistä, yhteisöllä ei ole ollut vastaavaa lainsäädäntöä, jonka tarkoitus olisi ehkäistä tai vähentää päästöjä maaperään,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 311, 17.11.1993, s. 6 ja EYVL N:o C 165, 1.7.1995, s. 9⁽²⁾ EYVL N:o C 195, 18.7.1995, s. 54⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto annettu 14 päivänä joulukuuta 1994 (EYVL N:o C 18, 23.1.1995, s. 96), neuvoston yhteinen kanta vahvistettu 27 päivänä marraskuuta 1995 EYVL N:o C 87, 25.3.1996, s. 8 ja Euroopan parlamentin päätös tehty 22 päivänä toukokuuta 1996 (EYVL N:o C 166, 10.6.1996)⁽⁴⁾ EYVL N:o C 138, 17.5.1993, s. 1⁽⁵⁾ EYVL N:o L 188, 16.7.1984, s. 20, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/692/ETY (EYVL N:o L 377, 31.12.1991, s. 48).⁽⁶⁾ EYVL N:o L 129, 18.5.1976, s. 23, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/692/ETY.

▼B

7. ilmaan, veteen tai maaperään kohdistuvien päästöjen vähentämistä koskevat erilliset toimenpiteet ovat omiaan edistämään saasteiden siirtymistä ympäristön eri osista toiseen, sen sijaan että ne suojelisivat ympäristöä kokonaisuudessaan,
8. ympäristön pilaantumisen vähentämiseen tähtävien yhtenäistettyjen toimenpiteiden tavoitteena on ilmaan, veteen ja maaperään kohdistuvien päästöjen ehkäiseminen kaikkialla, missä tämä voidaan toteuttaa, jätehallinto mukaan lukien, ja jos se osoittautuu mahdottomaksi, päästöjen supistaminen mahdollisimman vähäiseksi, kokonaisuudessaan korkeatasoisen ympäristönsuojelun saavuttamiseksi,
9. tässä direktiivissä luodaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämistä koskevat yleiset puitteet; siinä säädetään tarpeellisista toimista ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi, jotta koko ympäristön suojelussa saavutettaisiin korkea taso; yhtenäinen lähestymistapa ympäristön pilaantumisen vähentämiseen tukee kestävä kehityksen periaatteen soveltamista,
10. tämän direktiivin määräykset eivät rajoita julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1995 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY määräyksiä⁽¹⁾; jos luvan myöntämisessä on otettava huomioon viimeksi mainitun direktiivin soveltamisen seurauksena saatuja tietoja tai päätelmiä, tämä direktiivi ei rajoita direktiivin 85/337/ETY täytäntöönpanoa,
11. jäsenvaltioiden on ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin sen varmistamiseksi, että liitteessä I mainittuja teollisia toimintoja harjoittava yrittäjä täyttää tiettyjen perusvelvoitteiden yleiset vaatimukset; tätä varten riittää, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat nämä yleisperiaatteet huomioon laatiessaan lupaehdoja,
12. tämän direktiivin mukaisesti annettuja määräyksiä on sovellettava olemassa oleviin laitoksiin joko määräajan jälkeen tiettyjen määräysten osalta tai heti tämän direktiivin täytäntöönpanopäivästä,
13. jotta saasteongelmiin voitaisiin puuttua entistä tehokkaammin ja kannattavammin, olisi toiminnasta vastaavan yrittäjän otettava huomioon ympäristönäkökohdat; nämä on saatettava toimivaltaisen viranomaisen tai viranomaisten tietoon, jotta he voivat ennen luvan myöntämistä varmistua siitä, että kaikki asianmukaiset ehkäisevät tai ympäristön pilaantumisen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet on otettu huomioon; hyvin erilaisista lupahakemusmenettelyistä voi olla seurauksena, että ympäristönsuojelun ja yleisön tietämyksen taso on erilainen; näin ollen tämän direktiivin mukaisissa lupahakemuksissa on oltava tietty vähimmäismäärä tietoja laitoksesta,
14. korkein mahdollinen taso koko ympäristön suojelussa voidaan saavuttaa, jos toimivaltaisten viranomaisten lupamenettelyt ja -ehdot sovitetaan täysin yhteen,
15. toimivaltainen viranomainen tai viranomaiset myöntävät luvan tai muuttavat sitä vain, kun ilman, veden ja maaperän yhtenäistettyjä ympäristönsuojelutoimenpiteitä on suunniteltu,
16. lupaan sisällytetään kaikki lupaehdojen täyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet, jotta täten voitaisiin saavuttaa korkea koko ympäristön suojelun taso, ja nämä toimenpiteet voidaan myös määrätä yleisesti velvoittaviksi sen rajoittamatta lupamenettelyä,
17. päästön raja-arvojen, parametrien tai vastaavien teknisten toimenpiteiden on perustuttava parhaimpiin käytettävissä oleviin tekniikkoihin, mikä ei kuitenkaan velvoita käyttämään tiettyä tekniikkaa tai teknologiaa, ja siihen, että otetaan huomioon kyseisen laitoksen tekniset piirteet, sen maantieteellinen sijainti ja paikalliset ympäristöolot; kaikissa tapauksissa lupaehdoissa

(1) EYVL N:o L 175, 5.7.1985, s. 40

▼B

- on annettava määräyksiä kaukokulkeutuvan tai rajojen yli leviävän saasteen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi, ja niissä on taattava korkea ympäristönsuojelun taso kokonaisuudessaan,
18. jäsenvaltioiden on määritettävä, miten voidaan tarvittaessa ottaa huomioon kyseessä olevan laitoksen tekniset ominaisuudet, sen maantieteellinen sijainti ja paikalliset ympäristöolot,
 19. jos jokin ympäristön laatumormi edellyttää tiukempia vaatimuksia kuin ne, jotka voidaan täyttää parhailla käytettävissä olevilla tekniikoilla, luvassa vaaditaan lisäehtoja, tämän rajoittamatta muita toimia, joihin voidaan ryhtyä ympäristön laatumormien noudattamiseksi,
 20. koska parhaat käytettävissä olevat tekniikat muuttuvat ajan myötä erityisesti tekniikan edistyksen vuoksi, toimivaltaisten viranomaisten on seurattava tätä edistystä tai oltava tietoisia siitä,
 21. laitoksiin tehdyt muutokset voivat lisätä ympäristön pilaantumista; tämän vuoksi kaikista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa ympäristöön, on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle tai viranomaisille; huomattavaan laitosmuutokseen on saatava ennakolta tämän direktiivin määräysten mukainen lupa,
 22. lupaehtoja on säännöllisesti tarkistettava ja tarvittaessa ajanmukaistettava; tietyin edellytyksin ne tarkistetaan joka tapauksessa,
 23. jotta yleisö saisi tietoa laitosten toiminnasta ja niiden mahdollisesta vaikutuksesta ympäristöön ja jotta taattaisiin lupamenettelyn avoimuus koko yhteisössä, yleisöllä on oltava oikeus ennen päätöksen tekoa saada tietoa uusien laitosten lupahakemuksista tai huomattavista muutoksista ja tietoa itse luvista, niiden ajanmukaistamisesta ja oleellisesta tarkkailutiedosta,
 24. luettelon laatimista pääasiallisista päästöistä ja niiden lähteistä voidaan pitää tärkeänä erityisesti siksi, että sen avulla voidaan vertailla yhteisön alueen ympäristöä pilaavia toimintoja ja että komissio laatii sääntelykomitean avustamana tämän luettelon,
 25. parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden kehittäminen ja tietojen vaihtaminen niistä yhteisön tasolla voi vähentää yhteisön sisällä ilmeneviä eroja teknologioissa ja edistää yhteisössä käytettävien raja-arvojen ja tekniikkojen maailmanlaajuisista leviytystä sekä auttaa jäsenvaltioita panemaan tämä direktiivi täytäntöön tehokkaasti,
 26. tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja tehosta on laadittava säännöllisesti selvityksiä,
 27. tämä direktiivi koskee laitoksia, joiden pilaamispotentiali ja tästä johtuen rajojen yli ulottuva pilaaminen on merkittävä; rajan toisella puolella olevaa valtiota on kuultava lupahakemuksista, jos uusilla laitoksilla tai tällaisiin laitoksiin tehtävillä olennaisilla muutoksilla voi olla haitallinen ja huomattava vaikutus ympäristöön; näitä ehdotuksia tai huomattavia muutoksia koskevien hakemusten on oltava sen jäsenvaltion kansalaisten saatavilla, johon vaikutus saattaa kohdistua,
 28. tiettyjen tässä direktiivissä tarkoitettujen laitostyyppien ja pilaavien aineiden osalta voi olla tarpeen toimia yhteisön tasolla päästöjen raja-arvojen asettamiseksi; neuvosto määrää perustamissopimuksen määräysten mukaisesti nämä päästörajat,
 29. tämän direktiivin säännösten soveltaminen ei rajoita työterveyden ja -turvallisuuden alalla annettujen yhteisön säännösten ja määräysten soveltamista,

▼B

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

Tämän direktiivin tarkoituksena on liitteessä I mainitusta toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistäminen. Siinä säädetään yllä tarkoitettua toiminnasta aiheutuvia ilmaan, veteen ja maaperään kulkeutuvia päästöjä ehkäisevistä, tai jos se ei ole mahdollista, päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, mukaan lukien jätteitä koskevat toimenpiteet, koko ympäristön suojelun korkean tason saavuttamiseksi, tämän kuuteenkaan rajoittamatta julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskevan direktiivin 85/337/ETY säännösten ja muiden yhteisön asiaa koskevien säännösten soveltamista.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) ”aineella” kaikkia alkuaineita ja niiden yhdisteitä, lukuun ottamatta direktiivin 80/836/Euratom ⁽¹⁾ mukaisia radioaktiivisia aineita sekä direktiivien 90/219/ETY ⁽²⁾ ja 90/220/ETY ⁽³⁾ mukaisia geneettisesti muunnettuja organismeja;
- 2) ”pilaamisella” aineiden, tärinän, lämmön tai melun päästämistä ihmisen toimesta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään siten, että seuraukset voivat aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristön laadulle, tai että se vahingoittaa aineellista omaisuutta tai heikentää tai estää ympäristön virkistyskäyttöä tai ympäristön muuta oikeutettua käyttöä;
- 3) ”laitoksella” kiinteää teknistä kokonaisuutta, jossa suoritetaan yhtä tai useampaa liitteessä I mainittua toimintaa sekä mitä tahansa niihin suoranaisesti liittyvää toimintaa, joka on teknisesti sidoksissa paikalla suoritettuun toimintaan ja joka mahdollisesti vaikuttaa päästöihin ja pilaantumiseen;
- 4) ”olemassa olevalla laitoksella” toimivaa laitosta tai olemassa olevan lainsäädännön mukaisesti ennen tämän direktiivin täytäntöönpanopäivää luvan saanutta laitosta tai laitosta, joka on saanut toimivaltaisilta viranomaisilta täydellisen lupa-anomukseen liittyvän arvion, sillä edellytyksellä, että kyseinen laitos otetaan käyttöön viimeistään vuoden kuluttua tämän direktiivin täytäntöönpanopäivästä;
- 5) ”päästöillä” laitoksesta yhdestä tai useammasta lähteestä suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään päästettyjä aineita, tärinää, lämpöä tai melua;
- 6) ”päästön raja-arvolla” tietyillä erityisillä parametreilla ilmaistua päästön määrää, pitoisuutta ja/tai tasoa, jota tietyn ajanjakson tai tiettyjen ajanjaksojen kuluessa ei saa ylittää. Päästöjen raja-arvot voidaan myös määrittellä tietyille aineryhmille tai -luokille, erityisesti niille, jotka luetellaan liitteessä III.

⁽¹⁾ Perusnormien vahvistamisesta väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta annettujen direktiivien muuttamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1980 annettu neuvoston direktiivin 80/836/Euratom (EYVL N:o L 246, 17.9.1980, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 84/467/ETY (EYVL N:o L 265, 5.10.1984, s. 4).

⁽²⁾ Geneettisesti muunnettujen mikro-organismien käytöstä suljetuissa oloissa 23 päivänä huhtikuuta 1990 annettu neuvoston direktiivi 90/219/ETY (EYVL N:o L 117, 8.5.1990, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 94/51/EY (EYVL N:o L 297, 18.11.1994, s. 29).

⁽³⁾ Geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön 23 päivänä huhtikuuta 1990 annettu neuvoston direktiivi 90/220/ETY (EYVL N:o L 117, 8.5.1990, s. 15), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 94/15/EY (EYVL N:o L 103, 22.4.1994, s. 20).

▼B

Aineiden päästöjen raja-arvoja sovelletaan yleensä päästökohdassa päästöjen tullessa laitoksesta ulos, jolloin mahdollinen laimentuminen ei vaikuta määrittelyyn. Mitä tulee epäsuoriin päästöihin veteen, vedenpuhdistamon vaikutus voidaan ottaa huomioon päästöjen raja-arvoja määritettäessä, edellyttäen että näin taataan koko ympäristön suojelun vastaava taso ja ettei ympäristöön kohdisteta suurempaa epäpuhtausrasitetta, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 76/464/ETY ja sen soveltamiseksi säädettyjen direktiivien noudattamista;

- 7) ”ympäristölaatu normilla” yhteisön lainsäädännössä eriteltyjä vaatimuksia, jotka tietyin ympäristön tai ympäristön tietyn osan on tietynä ajankohtana täytettävä;
- 8) ”toimivaltaisella viranomaisella” viranomaista tai viranomaisia tai elintä, jonka vastuulla on jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti tästä direktiivistä aiheutuvien tehtävien suorittaminen;
- 9) ”luvalla” yhden tai useamman kirjallisen päätöksen osaa tai kokonaisuutta, jolla myönnetään lupa käyttää laitoksen osaa tai koko laitosta tietyillä ehdoilla, joilla varmistetaan se, että laitos täyttää tämän direktiivin vaatimukset. Lupa voi koskea yhtä tai useampaa laitosta tai laitoksen osaa, jotka sijaitsevat samalla paikalla ja jotka ovat saman käyttäjän käytössä;
- 10) a) ”käytön muutoksella” muutosta laitoksen ominaisuuksissa tai toiminnassa tai laitoksen laajennusta, jolla saattaa olla vaikutuksia ympäristöön;
- b) ”olennaisella muutoksella” käytön muutosta, jossa toimivaltaisen viranomaisen mukaan saattaa aiheutua merkittäviä ihmisiin tai ympäristöön kohdistuvia haittavaikutuksia.

▼M1

Tämän määritelmän mukaisesti käytön muutoksia tai laajennuksia pidetään olennaisina, jos muutos tai laajennus itsessään vastaa liitteessä I mahdollisesti vahvistettuja rajoja;

▼B

- 11) ”parhaalla käytettävissä olevalla tekniikalla” tietyn toiminnan ja siinä käytettävien tapojen tehokkainta ja edistyneintä astetta, jolla voidaan osoittaa olevan sellaiset tekniset ja käytännölliset ominaisuudet, jotka soveltuvat periaatteessa käytännön pohjaksi raja-arvoille, joiden tarkoitus on estää, ja milloin se ei ole mahdollista, vähentää yleisesti päästöjä ja vaikutuksia koko ympäristöön;
 - ”keinoilla” sekä käytettyjä menetelmiä että laitoksen suunnittelua, rakennetta, ylläpitoa, käyttöä sekä tapaa, jolla sen toiminta pysäytetään;
 - ”käytettävissä olevilla” menetelmiä, jotka on kehitetty sellaisessa mittakaavassa, että niiden käyttö kyseisellä teollisuuden alalla taloudellisesti ja teknisesti kannattavalla tavalla, kustannukset ja hyöty huomioon ottaen, on mahdollista; näitä keinoja joko voidaan käyttää tai tuottaa kyseisen jäsenvaltion alueella, jos kyseinen toiminnanharjoittaja voi käyttää niitä kohtuullisin ehdoin;
 - ”parhaalla” menetelmää, jolla tehokkaimmin saavutetaan yleisesti korkea taso koko ympäristön suojelussa.

Parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa määritettäessä tulisi ottaa erityisesti huomioon liitteessä IV luetellut osatekijät;

- 12) ”toiminnanharjoittajalla” ketä tahansa fyysistä tai oikeushenkilöä, joka käyttää tai jolla on hallinnassaan laitos tai, jos kansallisessa lainsäädännössä niin määrätään, kuka tahansa henkilö, jolle on luovutettu merkittävää taloudellista päätäntävaltaa laitoksen teknisen toiminnan suhteen;

▼M1

13. ”yleisöllä” yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka, kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti, näiden yhteenliittymiä, järjestöjä tai ryhmiä;
14. ”yleisöllä, jota asia koskee” yleisöä, johon lupamenettely vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa, tai yleisöä, jonka etua päätös luvan myöntämisestä tai luvan tai lupaehtojen päivittämisestä koskee;

▼ **M1**

tämän määritelmän mukaisesti katsotaan, että asia koskee ympäristönsuojelua edistävien ja kansallisen lainsäädännön vaatimukset täyttävien valtioista riippumattomien järjestöjen etua.

▼ **B***3 artikla***Toiminnanharjoittajan perusvelvollisuuksien yleiset periaatteet**

Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat varmistua siitä, että laitosta käytetään siten, että

- a) kaikkiin asiaankuuluviin pilaantumista estäviin toimenpiteisiin on ryhdytty käyttäen parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa;
- b) merkittävää pilaantumista ei aiheuteta;
- c) jätteiden syntymistä vältetään kaatopaikoista 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun direktiivin 75/442/ETY ⁽¹⁾ mukaisesti; jos jätteitä syntyy, ne käytetään hyödyksi tai, jos uudelleenkäyttö on teknisesti ja taloudellisesti mahdotonta, ne hävitetään siten, että niillä ei ole ympäristövaikutuksia tai vaikutus on mahdollisimman vähäistä;
- d) energiankäyttö on tehokasta;
- e) tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niiden seurausten rajoittamiseksi;
- f) tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään toiminnan lopullisen päättymisen jälkeen, jotta pilaantumisvaara vältettäisiin ja tuotantoalue saatettaisiin tyydyttävään tilaan.

Tämän artiklan noudattamiseksi riittää, että jäsenvaltiot varmistavat, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon tässä artiklassa määritetyt yleiset periaatteet päättäessään luvan myöntämishdoista.

*4 artikla***Luvan myöntäminen uusille laitoksille**

Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta uutta laitosta ei käytetä ilman tämän direktiivin mukaista lupaa, tämän rajoittamatta tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan pääsevien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta 24 päivänä marraskuuta 1988 annetussa neuvoston direktiivissä 88/609/ETY ⁽²⁾ esitettyjä poikkeuksia.

*5 artikla***Vaatimukset luvan myöntämiselle olemassa oleville laitoksille**

1. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat 6 ja 8 artiklan mukaisesti annettujen lupien avulla tai ehtoja asianmukaisesti uudelleen tarkistamalla ja tarpeellisesti ajanmukaistamalla, että olemassa olevia laitoksia käytetään 3, 7, 9, 10 ja 13 artiklan sekä 14 artiklan ensimmäisen ja toisen luetelmakohdan sekä 15 artiklan 2 kohdassa esitettyllä tavalla viimeistään kahdeksan vuoden kuluttua tämän direktiivin täytäntöönpanopäivästä lukien, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden yhteisön erityissäännösten soveltamista.
2. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet 1, 2, 11 ja 12 artiklan sekä 14 artiklan kolmannen luetelmakohdan, 15 artiklan 1, 3 ja 4 kohdan, 16 ja 17 artiklan sekä 18 artiklan 2 kohdan säännösten soveltamiseksi olemassa oleviin laitoksiin tämän direktiivin täytäntöönpanopäivästä alkaen.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 194, 25.7.1975, s. 39, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 91/692/ETY (EYVL N:o L 377, 31.12.1991, s. 48).

⁽²⁾ EYVL N:o L 336, 7.12.1988, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 90/656/ETY (EYVL N:o L 353, 17.12.1990, s.59).

▼B*6 artikla***Lupahakemukset**

1. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettu lupahakemus sisältäisi tiedot
- laitoksesta ja sen toiminnan luonteesta ja laajuudesta,
 - raaka- ja lisäaineista sekä muista laitoksessa käytetyistä tai tuotetuista aineista tai energiasta,
 - laitoksen päästölähteistä,
 - laitoksen sijaintipaikan olosuhteista,
 - laitoksen arvioitujen päästöjen laadusta ja määrästä kuhunkin ympäristöelementtiin sekä päästöjen merkittävien ympäristövaikutusten erittelyyn,
 - teknisistä keinoista tai muista menetelmistä, joilla pyritään estämään laitoksen aiheuttamat päästöt, tai jos se ei ole mahdollista, vähentämään niitä,
 - tarvittaessa toimenpiteistä laitoksen jätteiden synnyn ehkäisemiseksi ja jätteiden hyödyntämiseksi,
 - muista toimenpiteistä, jotta noudatettaisiin 3 artiklassa tarkoitettuja toiminnanharjoittajan perusvelvollisuuksien yleisiä periaatteita,
 - ympäristöön joutuvien päästöjen tarkkailusta,

▼M1

- tiivistelmä hakijan mahdollisesti tarkastelemista päävaihtoehdoista.

▼B

Lupahakemuksessa on myös oltava käytännönläheinen tiivistelmä edellä esitetystä luettelamakohdista.

2. Silloin kun direktiivissä 85/337/ETY (¹) säädettyjen vaatimusten mukaisesti hankitut tiedot tai neuvoston tietyn teollisen toiminnan suuronnettomuuden vaarasta 24 päivänä kesäkuuta 1982 annetun direktiivin 82/501/ETY mukaisesti laadittu turvallisuuskertomus tai muut mitä tahansa muuta lainsäädäntöä soveltamalla hankitut tiedot mahdollistavat johonkin tämän artiklan säättämiin vaatimuksiin vastaamisen, voidaan nämä tiedot esittää lupahakemuksessa tai ne on liitettävä siihen.

*7 artikla***Yhtenäinen menettely lupien myöntämiseksi**

Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta luvan myöntämisen menettely ja -ehdot olisivat täysin yhteensovitetuina silloin, kun siihen osallistuu useita toimivaltaisia viranomaisia, jotta voidaan taata tehokas yhtenäinen menettely kaikkien menettelyn osalta toimivaltaisten viranomaisten välillä.

*8 artikla***Päätökset**

Toimivaltainen viranomainen myöntää luvan, jonka ehdot takaavat, että laitos vastaa tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia, tai päinvastaisessa tapauksessa kieltäytyy myöntämästä lupaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden jäsenvaltioiden tai yhteisön määräyksistä johtuvien vaatimusten soveltamista.

Kaikkiin myönnettyihin tai muutettuihin lupiin on sisällyttävä tässä direktiivissä tarkoitetut yksityiskohtaiset määräykset, joilla suojellaan ilmaa, vesiä ja maaperää.

(¹) EYVL N:o L 230, 5.8.1982, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/692/ETY (EYVL N:o L 377, 31.12.1991, s. 48).

▼B

9 artikla

Luvan myöntämisehdot

1. Jäsenvaltiot varmistavat, että lupa käsittää kaikki tarvittavat toimenpiteet 3 ja 10 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseksi, jotta varmistetaan ilman, veden ja maaperän suojeleminen ja saavutetaan näin koko ympäristön suojelun korkea taso.

2. Kun on kyse uudesta laitoksesta tai merkittävästä muutoksesta, johon sovelletaan direktiivin 85/337/ETY 4 artiklaa, kaikki mainitun direktiivin 5, 6 ja 7 artiklaa soveltamalla saadut asiaankuuluvat tiedot tai päätelmät on otettava huomioon lupaa myönnettäessä.

3. Luvan tulee käsittää päästöjen raja-arvot pilaaville aineille, erityisesti liitteessä III luetelluille, joita voidaan päästä kyseisestä laitoksesta merkittäviä määriä suhteessa niiden ominaisuuksiin ja siirtymiseen ympäristön osasta (vesi, ilma, maaperä) toiseen. Tarpeen vaatiessa lupa käsittää asiaankuuluvat maaperän ja pohjavesien suojeleminen sekä laitoksen jätehuoltoa koskevat määräykset. Tarvittaessa raja-arvoja voidaan täydentää tai ne voidaan korvata vastaavilla parametreillä ja teknisillä toimenpiteillä.

Liitteen I kohdassa 6.6 tarkoitettujen laitosten osalta tämän kohdan mukaisesti määritetyissä päästöjen raja-arvoissa on otettava huomioon näihin laitosryhmiin soveltuvat käytännön näkökohdat.

▼M2

Jos laitoksen kasvihuonekaasupäästöt nimetään kasvihuonekaasujen päästöjen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston 13 päivänä lokakuuta 2003 annetun direktiivin 2003/87/EY⁽¹⁾ liitteessä I kyseisessä laitoksessa harjoitettavaan toimintaan liittyviksi, luvassa ei saa asettaa kyseisen kaasun suoralle päästölle raja-arvoa, ellei ole tarpeen varmistaa, että merkittävää paikallista pilaantumista ei aiheudu.

Jäsenvaltiot voivat päättää direktiivin 2003/87/EY liitteessä I lueteltujen toimintojen osalta, että energiatehokkuuteen liittyviä vaatimuksia ei määrätä koskemaan polttolaitoksia tai muita laitoksia, joista aiheutuu hiilidioksidipäästöjä paikalla.

Toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa muutettava lupaa.

Edellä olevia kolmea alakohtaa ei sovelleta laitoksiin, jotka on jätetty väliaikaisesti yhteisön kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän ulkopuolelle direktiivin 2003/87/EY 27 artiklan mukaisesti.

▼B

4. Päästöjen raja-arvot, vastaavat parametrit ja edellisessä 3 kohdassa tarkoitettujen tekniset toimenpiteet perustuvat parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan, ilman määräystä käyttää tiettyä tekniikkaa tai tiettyä teknologiaa siten, että otetaan huomioon kyseisen laitoksen tekniset ominaisuudet, sen maantieteellinen sijainti sekä paikalliset ympäristöolosuhteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan soveltamista. Kaikissa tapauksissa lupaehdot sisältävät määräyksiä epäpuhtauksien kaukokulkeutumisesta tai valtioiden rajat ylittävän ympäristön pilaantumisen minimoinnista sekä takaavat koko ympäristön korkean suojelun tason.

5. Lupa käsittää asianmukaiset vaatimukset päästöjen tarkkailusta, ja siinä täsmennetään mittausmenetelmät, mittausten tiheys ja niiden arviointimenettely, ja se velvoittaa toimittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle tarvittavat tiedot luvan ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Liitteen I kohdassa 6.6 tarkoitettujen laitosten osalta tässä kohdassa tarkoitetuissa toimenpiteissä voidaan ottaa huomioon kustannukset ja hyödyt.

(¹) EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32.

▼B

6. Lupa käsittää laitoksen muuhun kuin tavanomaiseen käyttöön liittyvät toimenpiteet. Tällä tavoin otetaan asiaan kuuluvalla tavalla huomioon laitoksen käynnistys, vuodot, virhetoiminnot, väliaikainen seisautus tai lopullinen toiminnan lakkauttaminen, jos on olemassa vaara, että kyseisillä toimilla on vaikutuksia ympäristöön.

Lupaan voi myös sisältyä tilapäisiä poikkeuksia 4 kohdassa tarkoitettuihin vaatimuksiin, jos toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä kunnostussuunnitelma varmistaa näiden vaatimusten noudattamisen kuuden kuukauden kuluessa ja jos suunnitelman toteuttaminen johtaa pilaantumisen vähentymiseen.

7. Lupa voi käsittää muita tämän direktiivin toteutumista palvelevia erityisehtoja jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen asianmukaiseksi katsomassa määrin.

8. Jäsenvaltiot voivat asettaa tiettyjä vaatimuksia tietyille laitosryhmille yleisesti sitovassa muodossa ilman, että niitä sisällytetään yksittäisiin lupaehtoihin ja edellyttäen, että varmistetaan yhtenäinen lähestymistapa ja vastaava korkea ympäristönsuojelun taso kokonaisuudessaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän direktiivin lupamenettelyn täytäntöönpanovelvoitteen soveltamista.

*10 artikla***Paras käytettävissä oleva tekniikka ja ympäristölaatu­normit**

Jos jokin ympäristölaatu­normi edellyttää ankarampia ehtoja kuin mitä parhaan käytettävissä olevan tekniikan avulla voidaan saavuttaa, luvassa edellytetään lisäehtoja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita toimenpiteitä, joihin voidaan ryhtyä ympäristölaatu­normien noudattamiseksi.

*11 artikla***Parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehitys**

Jäsenvaltiot huolehtivat, että toimivaltainen viranomaisen seuraa parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehitystä tai että siitä tiedotetaan viranomaiselle.

*12 artikla***Toiminnanharjoittajien laitoksissa tekemät muutokset**

1. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta toiminnanharjoittaja tiedottaa kaikista laitoksessa suunnitteilla olevista 2 artiklan 10 a alakohdan mukaisista muutoksista toimivaltaisille viranomaisille. Tarpeen vaatiessa toimivaltaiset viranomaiset ajanmukaistavat luvan tai sen ehdot.

2. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jottei mihinkään toiminnanharjoittajan laitoksessa suunnittelemaan 2 artiklan 10 b alakohdassa tarkoitettuun olennaiseen muutokseen ryhdytä ilman tämän direktiivin mukaista lupaa. Lupahakemuksen ja toimivaltaisten viranomaisten päätökseen tulee käsittää laitoksen osat sekä 6 artiklassa luetellut seikat, joita muutokset voivat koskea. Artiklan 3, 6—10 artiklan ja 15 artiklan, 1, 2 ja 4 kohdan tätä asiaa koskevia säännöksiä sovelletaan samalla tavalla.

*13 artikla***Toimivaltaisen viranomaisen suorittama lupaehtojen tarkistus ja ajanmukaistaminen**

1. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta toimivaltaiset viranomaiset tarkastavat säännöllisesti ja ajanmukaistavat tarpeen vaatiessa lupaehdot.

2. Tarkastus suoritetaan joka tapauksessa, jos

— laitoksen aiheuttama pilaantuminen on niin merkittävää, että luvan nojalla voimassa olevat päästöjen raja-arvot olisi arvioitava uudelleen tai uusia päästöjen raja-arvoja olisi lisättävä,

▼B

- olennaiset muutokset parhaissa käytettävissä olevissa teknisissä keinoissa mahdollistavat päästöihin merkittävän vähennyksen ilman kohtuuttomia kustannuksia,
- menetelmän käytön tai toiminnan turvallisuus vaatii toisenlaisten keinojen käyttöönottoa,
- uudet lainsäädännölliset toimenpiteet yhteisön tai jäsenvaltion taholta edellyttävät sitä.

*14 artikla***Lupaehtojen noudattaminen**

Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta

- toiminnanharjoittaja täyttää laitoksessaan lupaehdot,
- toiminnanharjoittaja tiedottaa toimivaltaiselle viranomaiselle säännöllisesti laitoksen päästöjen tarkkailun tuloksista ja pienimmällä mahdollisella viiveellä kaikista tapahtumista tai onnettomuuksista, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia,
- laitosten toiminnanharjoittajat antavat toimivaltaisen viranomaisen edustajille kaiken tarvittavan avun, jotta nämä pystyvät suorittamaan tarkastukset laitoksessa, ottamaan näytteitä ja keräämään kaiken tehtävänsä suorittamiseen tämän direktiivin mukaisesti tarvittavan tiedon.

*15 artikla***Tiedon saannin vapaus ja julkinen osallistuminen lupamenettelyyn****▼M1**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle, jota asia koskee, annetaan mahdollisuus osallistua varhaisessa vaiheessa ja tehokkaasti menettelyyn, joka koskee

- luvan myöntämistä uusia laitoksia varten,
- luvan myöntämistä olennaiseen muutokseen laitoksen toiminnassa,
- laitoksen luvan tai lupaehtojen tarkistamista 13 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti.

Tällaisessa osallistumisessa sovelletaan liitteessä V säädettyä menettelyä.

▼B

2. Edellä 9 artiklassa tarkoitettujen lupaehtojen mukaisesti saatujen, toimivaltaisen viranomaisen hallussa olevien päästöjä koskevien valvontatulosten on oltava julkisesti saatavilla.

3. Komissio julkaisee joka kolmas vuosi jäsenvaltioiden toimittamien aineistojen perusteella luettelon tärkeimmistä päästöistä ja niiden aiheuttajista. Komissio päättää muodosta, jossa tiedot toimitetaan, sekä yksityiskohtaisista tiedoista 19 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

Komissio voi saman menettelyn mukaisesti ehdottaa tarvittavia toimenpiteitä, jotka tähtäävät tämän artiklan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen päästöjä koskevien luetteloiden tietojen vertailtavuuteen ja toisiaan täydentävään luonteeseen suhteessa muihin päästöjä käsitteleviin rekistereihin ja lähteisiin.

4. Edellä 1, 2 ja 3 kohtaa sovelletaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 90/313/ETY 3 artiklan 2 ja 3 kohdassa olevien rajoitusten soveltamista.

▼M1

5. Kun päätös on tehty, toimivaltaisen viranomaisen on tiedotettava asiasta yleisölle asianmukaisten menettelyjen mukaisesti ja saatettava yleisön saataville seuraavat tiedot:

- a) päätöksen sisältö mukaan lukien jäljennös luvasta sekä ehdot ja myöhemmät tarkistukset; ja

▼ **M1**

- b) tutkittuaan yleisön, jota asia koskee, ilmaisemat huomautukset ja mielipiteet, päätöksen perusteena olevat seikat ja näkökohdat, mukaan lukien tiedot yleisön osallistumisprosessista.

*15 a artikla***Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisen oikeusjärjestelmän mukaisesti siihen yleisöön kuuluvilla, jota asia koskee, ja yleisöllä:

- a) joiden etua asia riittävästi koskee, tai vaihtoehtoisesti
 b) jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, jos jäsenvaltion hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä niin edellytetään,

on mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä tähän direktiiviin sisältyvien yleisön osallistumista koskevien säännösten soveltamisalaan kuuluvien päätösten, toimien tai laiminlyöntien asiasisällön taikka niihin liittyvien menettelyjen laillisuus uudelleen tutkittavaksi.

Jäsenvaltioiden on määriteltävä, missä vaiheessa muita päätöksiä, toimia tai laiminlyöntejä vastaan voidaan esittää huomautuksia.

Jäsenvaltioiden on määriteltävä, mikä muodostaa riittävän edun ja mikä oikeuden heikentymisen tavoitteenaan antaa yleisölle, jota asia koskee, laaja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus. Edellä 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitettavat vaatimukset täyttävien valtioista riippumattomien järjestöjen edun katsotaan olevan tämän artiklan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla riittävä. Niillä katsotaan myös olevan oikeuksia, joita on mahdollista loukata tämän artiklan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla.

Tämän artiklan säännökset eivät estä mahdollisuutta, että hallinnollinen viranomainen alustavasti tutkii asian uudelleen, eivätkä ne vaikuta vaatimukseen hallinnollisten muutoksenhakumenettelyjen loppuunsaattamisesta ennen kuin asia saatetaan tuomioistuimessa tutkittavaksi, silloin kun kansallisessa lainsäädännössä on tällainen vaatimus.

Kyseisen menettelyn on oltava oikeudenmukainen, tasapuolinen ja nopea, eikä se saa olla niin kallis, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle.

Tämän artiklan säännösten tehostamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle annetaan käytännön tietoja mahdollisuudesta turvautua hallinnollisiin ja tuomioistuimessa tapahtuviin muutoksenhakumenettelyihin.

▼ **B***16 artikla***Tietojen vaihtaminen**

1. Tietojen vaihtamiseksi jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet ilmoittaakseen komissiolle joka kolmas vuosi, ja ensimmäisen kerran 18 kuukauden kuluessa tämän direktiivin täytäntöönpanosta, saatavilla olevat edustavat tiedot liitteessä I olevista toimintaluokittain sovitusta raja-arvoista sekä tarvittaessa parhaista käytettävissä olevista tekniikoista, joista arvot johdatetaan erityisesti 9 artiklan säännösten mukaisesti. Myöhempiä ilmoituksia varten kyseisiä tietoja ajanmukaistetaan tämän artiklan 3 kohdassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

2. Komissio organisoii tietojen vaihtoa jäsenvaltioiden ja parhaista käytettävissä olevista teknisistä keinoista, niihin liittyvästä tarkkailusta ja niiden kehityksestä kiinnostuneen teollisuuden välille. Komissio julkaisee tietojen vaihtamisen tulokset joka kolmas vuosi.

3. Tämän direktiivin täytäntöönpanoon ja sen tehokkuuteen suhteessa yhteisön muihin ympäristönsuojelukeinoihin liittyvät kertomukset laaditaan direktiivin 91/692/ETY 5 ja 6 artiklan mukaisesti. Ensimmäinen kertomus kattaa kolmen vuoden ajanjakson tämän direktiivin 21 artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanopäivästä alkaen. Komissio antaa tämän kertomuksen neuvoston käsittelyyn tarvittaessa ehdotuksin varustettuna.

▼B

4. Jäsenvaltiot perustavat tai nimeävät viranomaisen tai viranomaiset, jotka ovat vastuussa tietojen vaihdosta 1, 2 ja 3 kohdan mukaisesti, ja ilmoittavat tästä komissiolle.

*17 artikla***Valtioiden rajat ylittävät vaikutukset****▼M1**

1. Jos jäsenvaltio toteaa, että tietyn laitoksen käytöllä on todennäköisesti merkittäviä kielteisiä vaikutuksia toisen jäsenvaltion ympäristöön, tai jos jäsenvaltio, johon laitoksen käyttö todennäköisesti vaikuttaa merkittävästi, sitä pyytää, sen jäsenvaltion, jonka alueella 4 artiklan tai 12 artiklan 2 kohdan mukaista lupaa on haettu, on toimitettava kyseiselle toiselle jäsenvaltiolle liitteen V mukaisesti toimitettavat tai saataville annettavat tiedot samanaikaisesti kun ne annetaan oman maan kansalaisten saataville. Nämä tiedot ovat pohjana tarvittaville neuvotteluille kahden jäsenvaltion välisissä keskinäisissä suhteissa vastavuoroisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteiden mukaisesti.

▼B

2. Jäsenvaltiot valvovat keskinäisissä suhteissansa, että 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hakemukset annetaan asianmukaiseksi ajaksi yleisesti saataville mahdollisesti altistumisen kohteena olevassa jäsenvaltiossa, jotta tämä valtio voisi ottaa kantaa asiaan ennen toimivaltaisen viranomaisen päätöstä.

▼M1

3. Kun toimivaltainen viranomainen tekee päätöksen hakemuksesta, 1 ja 2 kohdan mukaisten kuulemisten tulokset on otettava huomioon.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava 1 kohdan mukaisesti kuulluille jäsenvaltioille hakemusta koskevasta päätöksestä ja toimitettava niille 15 artiklan 5 kohdassa tarkoitettut tiedot. Näiden jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot annetaan yleisön, jota asia koskee, saataville asianmukaisella tavalla niiden omalla alueella.

▼B*18 artikla***Päästöjen raja-arvot yhteisössä**

1. Komission ehdotuksesta neuvosto vahvistaa perustamissopimuksessa määrätyn menettelyn mukaisesti päästöjen raja-arvot:

- liitteessä I tarkoitetuille laitoslukuille liitteen 5.1 ja 5.4 kohdassa tarkoitettuja kaatopaikkoja lukuunottamatta ja
- liitteessä III tarkoitetuille pilaaville aineille,

joiden suhteen yhteisöllisten toimien tarve on todettu, erityisesti 16 artiklassa säädetyn tietojen vaihdon perusteella.

2. Yhteisön yhteisten, tätä direktiiviä soveltamalla määriteltyjen päästöjen raja-arvojen puuttuessa sovelletaan liitteessä II tarkoitettujen direktiivien mukaisia asianmukaisia ja muiden yhteisön säädösten mukaisia päästöjen raja-arvoja liitteessä I tarkoitettuihin laitoksiin tämän direktiivin mukaisina päästöjen vähimmäisraja-arvoina.

Komission ehdotuksesta neuvosto vahvistaa perustamissopimuksessa määrätyn menettelyn mukaisesti liitteen I kohdissa 5.1 ja 5.4 tarkoitettujen kaatopaikkojen osalta sovellettavat tekniset määräykset sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän direktiivin vaatimusten soveltamista.

▼ **M3***19 artikla***Komiteamenettely**

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän artiklaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY ⁽¹⁾ 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

▼ **B***20 artikla***Siirtymävaiheen säännökset**

1. Direktiivin 84/360/ETY, direktiivin 76/464/ETY 3 ja 5 artiklan sekä 6 artiklan 3 kohdan ja 7 artiklan 2 kohdan sekä liitteessä II tarkoitettujen direktiivien lupajärjestelmiin liittyviä asiaankuuluvia säännöksiä sovelletaan olemassa oleviin ja liitteessä I tarkoitetuilla aloilla toimiviin laitoksiin siihen asti, kunnes toimivaltaiset viranomaiset ovat toteuttaneet tämän direktiivin 5 artiklassa tarkoitettujen tarvittavien toimenpiteiden, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivillä 88/609/ETY säädettyjen poikkeuksien soveltamista.

2. Kohdassa 1 tarkoitettujen direktiivien lupajärjestelmiin liittyviä asiaankuuluvia säännöksiä ei enää sovelleta tämän direktiivin täytäntöönpanopäivänä uusiin, liitteessä I tarkoitetuilla aloilla toimiviin laitoksiin.

3. Direktiivi 84/360/ETY kumotaan 11 vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

Heti kun 4, 5 tai 12 artiklassa säädetyt toimenpiteet on toteutettu jonkin laitoksen osalta, direktiivin 76/464/ETY 6 artiklan 3 kohdassa säädettyä poikkeusta ei enää sovelleta tässä direktiivissä tarkoitettuihin laitoksiin.

Neuvosto muuttaa komission ehdotuksesta tarpeen mukaan liitteessä II tarkoitettujen muiden direktiivien asiaankuuluvia säännöksiä niiden mukauttamiseksi tämän direktiivin vaatimuksiin ennen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua direktiivin 84/360/ETY kumoamispäivää.

*21 artikla***Täytäntöönpano**

1. Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä viittaus tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa pääasialliset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

22 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu.

(1) Neuvoston päätös 1999/468/EY, tehty 28 päivänä kesäkuuta 1999, menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä (EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23).

▼B

23 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

LIITE I

TEOLLISEN TOIMINNAN 1 ARTIKLASSA TARKOITETUT LUOKAT

1. Tämä direktiivi ei koske laitoksia tai laitosten osia, joita käytetään uusien tuotteiden ja menetelmien tutkimukseen, kehittämiseen tai testaamiseen.
 2. Jäljempänä mainitut rajat koskevat yleensä tuotantokapasiteetteja tai tuotantoa. Jos sama toiminnanharjoittaja suorittaa useampaa saman otsakkeen alle lukeutuvaa toimintaa samassa laitoksessa tai samalla paikalla, näiden toimintojen kapasiteetit lasketaan yhteen.
1. **Energia-alan teollisuus**
 - 1.1. Polttolaitokset, joiden lämmöntuotto on enemmän kuin 50 MW ⁽¹⁾.
 - 1.2. Kaasun- ja öljynjalostamot.
 - 1.3. Koksamot.
 - 1.4. Kivihiiltä kaasuttavat ja nesteyttävät laitokset.
 2. **Metallien tuotanto ja jalostus**
 - 2.1. Malmien, mukaan lukien sulfidimalmit, pasutus- ja sintrauslaitokset.
 - 2.2. Raakarautaa tai terästä tuottavat laitokset (primääri- tai sekundaarisulatus), mukaan lukien jatkuva valu, joiden kapasiteetti ylittää 2,5 tonnia tunnissa.
 - 2.3. Laitokset, joissa rautametalleja jalostetaan:
 - a) kuumavalssausmenetelmällä kapasiteetin ylittäessä 20 tonnia raakaterästä tunnissa;
 - b) takomalla vasaroiden iskutyön ylittäessä 50 kilojoulea vasaraa kohti ja käytetyn lämmöntuoton ylittäessä 20 MW;
 - c) suojakäsittelmällä sulalla metallilla käsittelykapasiteetin ylittäessä 2 tonnia raakaterästä tunnissa.
 - 2.4. Rautametallivalimot, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 20 tonnia päivässä.
 - 2.5. Laitokset,
 - a) joissa tuotetaan ei-rautametalleja malmista, rikasteista tai sekundaarisista raaka-aineista metallurgisilla, kemiallisilla tai elektrolyysimenetelmillä;
 - b) joissa sulatetaan ei-rautametalleja, sisältäen metalliseokset, mukaan luetuna kierrätettävät tuotteet, (puhdistuksesta, sulattovalusta jne.) ja joiden sulatuskapasiteetti ylittää 4 tonnia päivässä lyijyn ja kadmiumin osalta tai 20 tonnia päivässä kaikkien muiden metallien osalta.
 - 2.6. Metallien ja muovien pintakäsittelylaitokset, joissa käytetään elektrolyytistä tai kemiallista menetelmää käytettävien käsittelylaitaiden vetoisuuden ollessa enemmän kuin 30 m³.
 3. **Mineraaliteollisuus**
 - 3.1. Laitokset, jotka tuottavat klinkkeriä (sementti) kiertouuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 500 tonnia päivässä, tai kalkkia kiertouuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia päivässä, tai muun tyyppisissä uuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia päivässä.
 - 3.2. Asbestia ja asbestipohjaisia tuotteita valmistavat laitokset.
 - 3.3. Lasia valmistavat laitokset, mukaan lukien lasikuituja valmistavat laitokset, joiden sulatuskapasiteetti ylittää 20 tonnia päivässä.
 - 3.4. Mineraaleja sulattavat laitokset, mukaan lukien mineraalikuituja valmistavat laitokset, joiden sulatuskapasiteetti ylittää 20 tonnia päivässä.
 - 3.5. Laitokset, joissa valmistetaan keraamisia tuotteita, polttamalla, erityisesti kattotiiliä, tiiliä, tulenkestäviä rakennuskiviä, laattoja, hiekkakiveä tai posliinia, ja joiden tuotantokapasiteetti ylittää 75 tonnia päivässä ja/tai uunin tilavuus ylittää 4 m³ ja lastauskapasiteetti ylittää 300 kg/m³ uunia kohden.

⁽¹⁾ Direktiivin 88/609/ETY olemassa olevia laitoksia koskevat materiaaliset vaatimukset ovat voimassa 31 päivään joulukuuta vuonna 2003.

▼B

4. **Kemian teollisuus**

Tuotanto tämän kohdan toimintaluokissa tarkoitettussa merkityksessä tarkoittaa teollisessa mittakaavassa tapahtuvaa 4.1—4.6 kohdassa mainittujen aineiden tai aineryhmien kemiallista jalostamista.

- 4.1. Kemialliset laitokset, jotka valmistavat orgaanisten kemian perustuotteita, kuten:
- a) yksinkertaisia hiilivetyjä (suoraketjuisia tai rengasrakenteisia, tyydyttyneitä tai tyydyttämättömiä, alifaattisia tai aromaattisia),
 - b) happea sisältäviä hiilivetyjä, erityisesti alkoholeja, aldehydejä, ketoneita, karboksyylihappoja, estereitä, asetaatteja, eettereitä, peroksideja, epoksihartseja,
 - c) rikin hiilivetyjä,
 - d) typen hiilivetyjä, erityisesti amiineja, amideja, typpipitoisia yhdisteitä tai nitraatteja, nitrilejä, syanaatteja, isosyanaatteja,
 - e) fosforia sisältäviä hiilivetyjä,
 - f) halogenoituja hiilivetyjä,
 - g) organometallisia yhdisteitä,
 - h) perusmuoveja (polymeerejä, synteettisiä kuituja, selluloosapohjaisia kuituja),
 - i) synteettisiä kumeja,
 - j) väriaineita ja pigmenttejä,
 - k) pinta-aktiivisia aineita.
- 4.2. Kemialliset laitokset, joissa valmistetaan epäorgaanisia kemiallisia perustuotteita, kuten
- a) kaasuja, kuten ammoniakkaa, klooria tai kloorivetyä, fluoria tai fluorivetyä, hiilen oksideja, rikkiyhdisteitä, typen oksideja, vetyä, rikkidioksidia, karbonyylkloridia;
 - b) happoja, kuten kromihappoa, fluorivetyhappoa, fosforihappoa, typpihappoa, kloorivetyhappoa, rikkihappoa, oleiinihappoa, rikkihapokkeita;
 - c) emäksiä, kuten ammoniumhydroksidia, kaliumhydroksidia, natriumhydroksidia;
 - d) suoloja, kuten ammoniumkloridia, kaliumkloraattia, kaliumkarbonaattia, natriumkarbonaattia, perboraattia, hopeanitraattia;
 - e) epämetalleja, metallioksideja tai muita epäorgaanisia yhdisteitä, kuten kalsiumkarbidia, piitä, piikarbidia.
- 4.3. Kemialliset laitokset, jotka valmistavat fosforiin, typpeen tai kaliumiin perustuvia lannoitteita (lannoitteet sisältävät joko yhtä ainetta tai niiden seosta).
- 4.4. Kasvinsuojeluaineita lähtöaineita ja torjunta-aineita valmistavat kemialliset laitokset.
- 4.5. Farmaseuttisten valmisteiden lähtöaineita kemiallisella tai biologisella menetelmällä valmistavat laitokset.
- 4.6. Räjähenteitä valmistavat kemialliset laitokset.

5. **Jätehuolto**

Sanotun kuitenkin rajoittamatta vaarallisia jätteitä koskevien 12 päivänä joulukuuta 1991 annettujen neuvoston direktiivin 75/442/ETY 11 artiklan ja direktiivin 91/689/ETY ⁽¹⁾ 3 artiklan soveltamista:

- 5.1. Neuvoston direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja vaarallisia jätteitä hävittävät ja uudelleenkäytettävät laitokset, sellaisina kuin ne määritellään direktiivin 75/442/ETY liitteissä II A ja II B (toiminnot R1, R5, R6, R8 ja R9) ja jäteöljyhuollosta 16 päivänä kesäkuuta 1975 annetulla direktiivillä 75/439/ETY ⁽²⁾, ja joiden kapasiteetti ylittää 10 tonnia päivässä.
- 5.2. Yhdyskuntajätteiden uusien polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä 8 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa neuvoston direktiivissä

⁽¹⁾ EYVL N:o L 377, 31.12.1991, s. 20, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 94/31/ETY (EYVL N:o L 168, 2.7.1994, s. 28).

⁽²⁾ EYVL N:o L 194, 25.7.1975 s. 23, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 91/692/ETY (EYVL N:o L 377, 31.12.1991, s. 48).

▼B

89/369/ETY⁽¹⁾ ja yhdyskuntajätteiden olemassa olevien polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä 21 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa neuvoston direktiivissä 89/429/ETY⁽²⁾ määritellyn kaltaiset yhdyskuntajätteiden polttolaitokset, joiden kapasiteetti ylittää 3 tonnia tunnissa.

- 5.3. Direktiivin 75/442/ETY liitteen II A otsakkeiden D8, D9 alla määritellyn kaltaiset vaarattomien jätteiden hävityslaitokset, joiden kapasiteetti ylittää 50 tonnia päivässä.
- 5.4. Kaatopaikat, joihin tuodaan enemmän kuin 10 tonnia jätettä päivässä tai joiden kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 25 000 tonnia, lukuun ottamatta inerttijätteen kaatopaikkoja.

6. Muu toiminta

- 6.1. Teollisuuslaitokset, joissa valmistetaan:
 - a) massaa puusta tai muista kuitumateriaaleista;
 - b) paperia tai kartonkia kapasiteetin ylittäessä 20 tonnia päivässä.
- 6.2. Kuitujen tai tekstiilien esikäsittely- (pesu, valkaisu, merserointi) tai värjäyslaitokset, joiden käsittelykapasiteetti ylittää 10 tonnia päivässä.
- 6.3. Nahanparkituslaitokset, joiden käsittelykapasiteetti on enemmän kuin 12 tonnia valmiita tuotteita päivässä.
- 6.4. a) Teurastamot, jotka tuottavat enemmän kuin 50 tonnia ruhoja päivässä,
 b) Sellaisten elintarvikkeiden käsittely ja jalostus, jotka valmistetaan
 - eläinperäisistä raaka-aineista (paitsi maidosta) ja jossa valmiiden tuotteiden tuotanto ylittää 75 t/päivä,
 - kasvipärisistä raaka-aineista ja jossa valmiiden tuotteiden tuotanto on enemmän kuin 300 t/päivä (neljännesvuosittain laskettavan keskiarvon perusteella).
- 6.5. Ruhoja ja eläinperäistä jätettä hävittävät ja jälleenkäyttävät laitokset, joiden käsittelykapasiteetti ylittää 10 t/päivä.
- 6.6. Siipikarjan tai sikojen tehokasvatustilat, joissa on enemmän kuin
 - a) 40 000 siipikarjapaikkaa
 - b) 2 000 paikkaa tuotantosioille (yli 30 kg:n painoisille) tai
 - c) 750 emakkopaikkaa.
- 6.7. Aineiden, esineiden ja tuotteiden pintakäsittelylaitokset, erityisesti kiillotusta, painatusta, pinnoittamista, rasvanpoistoa, vedenpitäviksi käsiteltyjä, liimausta, maalausta, puhdistamista tai kyllästystä suorittavat laitokset, joissa käytetään orgaanisia liuottimia liuottimen kulutuskapasiteetin ylittäessä 150 kg tunnissa tai 200 t vuodessa.
- 6.8. Hiiliä (kivihiiltä) tai elektrografiittia polttamalla tai hiilettämällä valmistavat laitokset.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 163, 14.6.1989, s. 32

⁽²⁾ EYVL N:o L 203, 15.7.1989, s. 50

LIITE II

**LUETTELO 18 ARTIKLAN 2 KOHDASSA JA 20 ARTIKLASSA
TARCOITETUISTA DIREKTIIVEISTÄ**

1. Direktiivi 87/217/ETY asbestin aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä ja vähentämisestä.
2. Direktiivi 82/176/ETY kloorialkalelektrolyysiteollisuuden elohopeapäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista.
3. Direktiivi 83/513/ETY kadmiumpäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista.
4. Direktiivi 84/156/ETY muiden alojen kuin kloorialkalelektrolyysiteollisuuden elohopeapäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista.
5. Direktiivi 84/491/ETY heksakloorisykloheksaanipäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista.
6. Direktiivi 86/280/ETY direktiivin 76/464/ETY liitteen luetteloon I sisältyvien tiettyjen vaarallisten aineiden päästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista, sellaisena kuin se on muutettuna direktiiveillä 88/347/ETY ja 90/415/ETY, jotka muuttavat direktiivin 86/280/ETY liitettä II.
7. Direktiivi 89/369/ETY yhdyskuntajätteiden uusien polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä.
8. Direktiivi 89/429/ETY yhdyskuntajätteiden olemassa olevien polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä.
9. Direktiivi 94/67/ETY vaarallisten jätteiden polttamisesta.
10. Direktiivi 92/112/ETY menettelytavoista titaanidioksiditeollisuuden jätteiden aiheuttaman pilaantumisen vähentämistä ja mahdollista poistamista koskevien ohjelmien yhdenmukaistamisesta.
11. Direktiivi 88/609/ETY tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan pääsevien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 94/66/EY.
12. Direktiivi 76/464/ETY tiettyjen yhteisön vesiympäristöön päästettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamasta pilaantumisesta.
13. Direktiivi 75/442/ETY jätteistä, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/156/ETY.
14. Direktiivi 75/439/ETY jäteöljyhuollosta.
15. Direktiivi 91/689/ETY vaarallisista jätteistä.

*LIITE III***LUETTELO TÄRKEIMMISTÄ PILAANTUMISTA AIHEUTTAVISTA AINEISTA, JOS NE OVAT MERKITYKSELLISIÄ, KUN ASETETAAN PÄÄSTÖJEN RAJA-ARVOJA****ILMA**

1. Rikin oksidit ja muut rikkiyhdisteet
2. Typen oksidit ja muut typpiyhdisteet
3. Hiilimonoksidi
4. Helposti haihtuvat orgaaniset yhdisteet
5. Metallit ja niiden yhdisteet
6. Hiukkaset
7. Asbesti (suspendoituneet hiukkaset, kuidut)
8. Kloori ja sen yhdisteet
9. Fluori ja sen yhdisteet
10. Arseeni ja sen yhdisteet
11. Syanidit
12. Aineet ja valmisteet, joilla osoitetaan olevan ilman välityksellä karsinogeenisia, mutageenisia tai lisääntymiseen vaikuttavia ominaisuuksia.
13. Polyklooratut dibentsodioksiinit ja polyklooratut dibentsofuraanit.

VESI

1. Organohalogeniyhdisteet ja aineet, jotka vesiympäristössä voivat muodostaa sellaisia yhdisteitä.
2. Organofosforiyhdisteet.
3. Orgaaniset tinayhdisteet.
4. Aineet ja valmisteet, joilla osoitetaan olevan karsinogeenisia, mutageenisia tai lisääntymiseen vaikuttavia ominaisuuksia vesiympäristössä tai sen välityksellä.
5. Pysyvät hiilivedyt ja pysyvät ja biokertyvät myrkylliset orgaaniset aineet.
6. Syanidit.
7. Metallit ja niiden yhdisteet.
8. Arseeni ja sen yhdisteet.
9. Biosidit ja kasvinsuojeluaineet.
10. Suspendoituneet aineet.
11. Rehevöitymistä aiheuttavat aineet (erityisesti nitraatit ja fosfaatit).
12. Happitasapainoon epäedullisesti vaikuttavat aineet (jotka ovat mitattavissa parametreillä kuten BHK, KHK).

LIITE IV

Seikkoja, jotka tulee ottaa huomioon yleisesti tai yksittäistapauksissa 2 artiklan 11 alakohdassa määritellyistä parhaista käytettävissä olevista teknisistä keinoista päätettäessä, kun otetaan huomioon toimenpiteestä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset ja edut sekä varovaisuus- ja ennaltaehkäisyn periaatteet:

1. vähän jätteitä tuottavien teknisten keinojen käyttö;
2. mahdollisimman vaarattomien aineiden käyttö;
3. prosessissa käytettyjen ja tuotettujen aineiden ja jätteiden talteenotto- ja kierrätyskeinojen kehittäminen kun se on tarpeellista;
4. vertailukelpoiset prosessit, laitteet ja toimintamenetelmät, joita on kokeiltu menestyksekkäästi teollisessa mittakaavassa;
5. tekniikan kehitys ja muutokset tieteellisessä tiedossa ja ymmärtämyksessä;
6. kyseessä olevien päästöjen luonne, vaikutukset ja laajuus;
7. uusien tai olemassa olevien laitosten käyttöönottopäivä;
8. parhaan käytettävissä olevan teknisen keinon käyttöönottoon vaadittava aika;
9. prosessissa käytettävien raaka-aineiden (vesi mukaan luettuna) kulutus ja ominaisuudet sekä energiankäytön tehokkuus;
10. päästöjen kokonaisvaikutuksen ja ympäristöriskien ehkäisyn ja minimoimisen tarve;
11. onnettomuuksien ehkäisyn ja niiden ympäristöseurausten minimoimisen tarve;
12. komission 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti julkaisemat tiedot tai kansainvälisten järjestöjen julkaisemat tiedot.

▼M1

LIITE V

Yleisön osallistuminen päätöksentekoon

1. Yleisölle on ilmoitettava (julkisin ilmoituksin tai muin asianmukaisin tavoin, kuten mahdollisuuksien mukaan sähköisin viestimin) seuraavat seikat päätöksenteon varhaisessa vaiheessa ja viimeistään heti, kun tiedot voidaan kohtuudella antaa:
 - a) lupahakemus tai tilanteen mukaan ehdotus luvan tai lupaehtojen tarkistamiseksi 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti, mukaan lukien 6 artiklan 1 kohdassa lueteltujen seikkojen kuvaus;
 - b) tarvittaessa tieto, että päätökseen sovelletaan kansallista tai valtiosta toiseen ulottuvien ympäristövaikutusten arviointimenettelyä taikka että siitä käydään 17 artiklan mukaisia jäsenvaltioiden välisiä neuvotteluja;
 - c) yksityiskohtaiset tiedot toimivaltaisista viranomaisista, jotka vastaavat päätöksenteosta, joilta saa asiaan liittyviä tietoja, joille huomautukset (tai kysymykset) voidaan esittää, sekä yksityiskohtaiset tiedot huomautusten tai kysymysten esittämistä koskevasta aikataulusta;
 - d) mahdollisten päätösten luonne tai päätösluonnos, jos sellainen on;
 - e) tilanteen mukaan yksityiskohtaiset tiedot ehdotuksesta luvan tai lupaehtojen tarkistamiseksi;
 - f) milloin, missä ja miten asianomaiset tiedot annetaan saataville;
 - g) yksityiskohtaiset tiedot menettelyistä 5 kohdan mukaista yleisön osallistumista ja kuulemista varten.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianmukaisen ajan kuluessa yleisön, jota asia koskee, saataville saatetaan:
 - a) kansallisen lainsäädännön mukaisesti tärkeimmät selvitykset ja ohjeet, joita toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaisille viranomaisille on annettu ajankohtana, jona yleisölle, jota asia koskee, annetaan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot;
 - b) ympäristöä koskevan tiedon julkisesta saatavuudesta 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY⁽¹⁾ säännösten mukaisesti muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut tiedot, jotka ovat merkityksellisiä päätöksen kannalta 8 artiklan mukaisesti ja jotka annetaan saataville vasta, kun yleisölle, jota asia koskee, on ilmoitettu 1 kohdan mukaisesti.
3. Yleisöllä, jota asia koskee, on oikeus ilmaista toimivaltaiselle viranomaiselle tai huomautuksensa ja mielipiteensä ennen kuin lupahakemuksesta päätetään.
4. Päätöstä tehdessä tämän liitteen mukaisen kuulemisen tulokset on otettava asianmukaisesti huomioon.
5. Jäsenvaltiot päättävät yksityiskohtaisista järjestelyistä yleisölle tiedottamiseksi (esimerkiksi jakamalla ilmoituksia tietyllä alueella tai ilmoittamalla asiasta paikallisissa sanomalehdissä) sekä yleisön, jota asia koskee, kuulemiseksi (esimerkiksi kirjallisten lausuntojen tai julkisen kuulemisen avulla). On asetettava kohtuulliset määräajat, joilla mahdollistetaan, että yleisölle tiedottamiseen ja yleisön, jota asia koskee, valmistautumiseen sekä tehokkaaseen osallistumiseen ympäristöä koskevaan päätöksentekoon tämän liitteen mukaisesti jää riittävästi aikaa.

(¹) EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26.